

GKC Programma Onderwijsvernieuwing

Onderwijskundige borging van projecten binnen A-programma's

Checklist voor programmaleiders

Deze checklist is bedoeld om snel de onderwijskundige kwaliteit en kansrijkheid van nieuwe projectvoorstellen in te kunnen schatten. Is op één of meer vragen het antwoord nee, dan is er zeer waarschijnlijk een behoorlijk risico dat projectresultaten niet of onvoldoende gaan landen in het onderwijs. Het programmateam onderwijsvernieuwing kan ondersteuning bieden bij het aanscherpen van de projecten op dit punt. Contact: Klaas Boer, k.boer@ipcgroen.nl, 06 – 52 055 282.

De kernvraag is of er voldoende nagedacht over wat in het onderwijsproces georganiseerd moet worden om zowel de projectdoelen als een duurzame doorwerking in het onderwijs te kunnen realiseren? De onderstaande vragen helpen om in te schatten of dit voldoende is doordacht.

1 Is nagedacht over wat het project onderwijskundig gezien wil bereiken?

Niet alleen de maatschappelijke doelen (bijvoorbeeld kenniscirculatie) moeten zijn beschreven maar ook de aansluiting op het onderwijsproces. Onderwijskundig gezien kan een project, grofweg gezegd, gaan over kennisoverdracht of over het ontwikkelen van het potentieel van de leerling (of een combinatie). Beide insteken vragen een wezenlijk andere inrichting van het leerproces. Het eerste kan bijvoorbeeld heel goed in de 'traditionele' schoolomgeving. Het tweede vraagt authentieke leersituaties maar wel verbonden met heldere leerdoelen, een wezenlijk andere begeleiding, etc. Als hier niet goed over is nagedacht gaan in de praktijk zaken vaak door elkaar lopen.

2 Zijn de onderwijskundige doelen ook uitgewerkt in concrete resultaten en activiteiten?

- Is beschreven welke resultaten concreet worden beoogd: kwantitatief (aantallen leerlingen in een leeromgeving, meer doorstroom e.d.) en/of kwalitatief (hoger kennisniveau, effectiever leerproces, motiverender onderwijs e.d.)?
- Is beschreven hoe men dat wil bereiken: is er een onderwijskundig model, welke leeromgevingen worden ingericht, wie moeten betrokken zijn, zijn noodzakelijke randvoorwaarden beschreven (o.a. competenties van docenten, benodigde tools, flexibiliteit in onderwijsplanning etc.)?

3 Is beschreven hoe het project zich verhoudt tot wat de school zelf wil bereiken?

Waaruit blijkt dat de school dit project echt nodig heeft? Zijn de onderwijskundige doelen van de school beschreven? Is beschreven hoe het project daaraan bijdraagt? Loopt het project niet te ver vooruit op wat de school aan kan? Zijn de risico's rond aansluiting in kaart gebracht?

4 Zijn er concrete afspraken met de school over de implementatie? Zijn alle noodzakelijke lagen uit de school daarbij betrokken?

Welke afspraken zijn er met de school over implementatie? Is duidelijk wie daarbij zijn betrokken? Zijn alle voor het project noodzakelijke lagen (docent t/m management) actief betrokken?